

TALLINNA MUSTAMÄE RIIGIGÜMNAASIUMI KÜPSUSEKSAMI JUHEND

Küpsuseksami juhend kehtestab küpsuseksami tagasiside kriteeriumid: tagasiside üldpõhimõtted, kogukonnapraktika, töövarjutamine, külalisloengute analüüsid, läbitud valikmoodulite ja valikkursuste kokkuvõtvad analüüsid ja suuline eksam.

1. Üldpõhimõtted

Küpsuseksami eesmärk on kooli väärtuste ja üldpädevuste arendamine, analüüsimine ja hindamine, seostades kogukonnapraktikat, töövarjupäeva, külalisloenguid ja õpilase individuaalseid valikuid. Küpsuseksami tulemus hinnatakse G3 lõpus peale suulist eksamit, koondtulemus kujuneb õpilase arenguportfoolio sisu kvaliteedi ja selle esitlemisoskuse tulemusel. Küpsuseksami hindamismudel on ära toodud käesoleva juhendi lisas 1.

Küpsuseksamil hinnatavad üldpädevused kujunevad õppeainetes taotletavate õpitulemuste kaudu, aga eriti läbivate teemade käsitlemise kaudu Mina 2.0 kursustes, kogukonnapraktika ja karjääriplaneerimise kursuses ja mentortundides, lisaks ka tunni- ja koolivälises tegevuses.

Õppija pääseb G3 lõpus suulisele eksamile tingimusel, et ta on esitanud määratud tähtjaks [arenguportfoolio](#), mida ta on [arenguportfoolio täitmise heale tavale](#) tuginedes järjepidevalt kolme gümnaasiumiaasta jooksul täitnud ja milles ta on analüüsinud:

1. G1-G2 astmes läbitud [kogukonnapraktikat](#);
2. vähemalt 12 külalislektori loengut;
3. G3 astmes toimunud [töövarjupäeva](#);
4. iga-aastaselt läbitud valikmooduleid ja valikkursusi.

Küpsuseksam on sooritatud, kui õppija on esitanud kõigi [juhendis](#) ettenähtud osadega nõuetekohaselt täidetud arenguportfoolio ja osalenud suulisel eksamil.

Küpsuseksami eest on võimalik saada maksimaalselt 100%, tulemus teisendatakse lõputunnistusel koolieksami hindeks viie palli skaalal.

Kui õppija puudub suuliselt eksamilt põhjusega, on eksam sooritamata. Kui õppija sooritab suulise eksami mitterahuldavale tulemusele või ei soorita eksamit selleks ettenähtud päeval olulisel põhjusel, saab õpilane võimaluse sooritada korduseksam hiljemalt jooksva õppeaasta 19. juuniks. Õpilase taotlusel võib korduseksam toimuda ka pärast 19. juunit, kuid hiljemalt jooksva õppeaasta 29. augustil.

2. Küpsuseksami osad

2.1. Kogukonnapraktika

Kogukonnapraktika hõlmab 8 tundi kogukonna hüvanguks tehtavat tegevust ning jaguneb G1 ja G2 astmete vahel. Mõlemas astmes saab õpilane ise valida, millisesse kogukonna tegevusse

ta tahab kaasatud olla. G1 astmes peab koolisisene kogukonna tegevus kestma vähemalt 3 astronoomilist tundi, G2 astmes kooliväline tegevus vähemalt 5 astronoomilise tunni ulatuses.

G1 ja G2 astmetes tuleb peale praktika lõppu õpilasel arenguportfooliosse laadida kogukonnapraktika läbimise tõend. Õppeaasta lõpuni on aega laadida üles [tööleht](#) refleksiooniga praktika läbimise kohta (min A4). G2 astme lõpus esitleb õpilane oma kogukonnapraktika tulemusi ja refleksiooni tulemusi oma mentorgrupile.

Kogukonnapraktika tulemuse arvestamise tingimus on nõuetele vastava allkirjastatud tõendi esitamine, mis on lisatud õppija arenguportfooliosse. Kogukonnapraktika läbimise tähtaeg on nii G1 kui G2 astmes maikuu lõpp.

2.2. Töövarjutamine

Töövarjutamise läbib õpilane G3 astmes toimuva karjääripäeva raames. Peale töövarjutuse lõppu tuleb õpilasel laadida arenguportfoolios vastavasse kausta töövarjutamise läbimise [tõend](#) ja täidetud [tööleht](#), õppeaasta lõpuni on aega laadida üles refleksioon/analüüs (min A4) töövarjupäeva kogemuse kohta.

Töövarjutamise tulemuse arvestamise tingimus on nõuetele vastava allkirjastatud tõendi esitamine, mis on lisatud õppija arenguportfooliosse.

2.3. Külalisloengute analüüsid

Õppeaasta jooksul käivad Mustamäe riigigümnaasiumis esinemas külalislektorid, kes tutvustavad oma tegevusvaldkondi ning kõnelevad erinevatel elulistel teemadel, mis keskenduvad isiklikule arengule. Õppijal on võimalus ise valida ennast huvitavate teemade hulgast sobivad loengud kuulamiseks. Gümnaasiumi jooksul peab õppija osalema vähemalt 12 külalislektori loengul, mille kohta on tal vaja kirjutada lühirefleksioon (vähemalt ½ A4) ning lisada see arenguportfooliosse.

Ühe õppeaasta jooksul on soovituslik analüüsida vähemalt 4 külalisloengut. Iga loeng peab olema kajastatud üldinfona arenguportfoolios ning lingina lisatud refleksioon loengu kohta.

Kui õpilane külastab loengut koolivälisel ajal ja koolist väljas, siis on lubatud ka seda analüüsida ja lisada oma portfooliosse, juhul, kui teema on väärtuslik õppija arengule. Koolivälise loengu külastamise puhul on vaja seda tõendada kas pildimaterjaliga loengust või ürituse lingiga. Õpilase mentor jälgib ja kaardistab iga õppeaasta lõpul õpilase jõudlust külalisloengute analüüsimisel.

2.4. Läbitud valikmoodulite ja valikkursuste kokkuvõtavad analüüsid

Õpilane märgib arenguportfooliosse, millised valikained ja moodulid ta on valinud iga gümnaasiumiastme vältel. G3 arenguportfoolios peavad olema välja toodud kõik läbitud moodulid ja valikkursused G1-G3 jooksul.

Direktori käskkirjaga nr 1-2/23/23

Iga õppeaasta lõpus, hiljemalt 30.05, tuleb õpilasel laadida üles fail kokkuvõtva analüüsiga aasta jooksul läbitud moodulitest ja valikainetest. Analüüsi koostab õpilane õppeaasta lõpus mentortunni raames. G3 astmes peavad arenguportfoolio kõik osad olema valmis hiljemalt aprilli lõpuks.

2.5. Suuline eksam

Suulise eksami eesmärk on anda hinnang gümnaasiumi jooksul arendatud ja omandatud üldpädevustele, seostades kuulatud külalisloenguid, töövarjupäevi, läbitud valikkursusi ning kogukonna hüvanguks tehtud tööd.

Eksam toimub G3 lõpus juunikuus. Eksamikomisjonid koosneb kolmest liikmest, kellest üks on õppija mentor. Eksamikomisjonide koosseisud kinnitab direktor.

Eksam toimub vestluse vormis, kus kõigepealt räägib õppija ning seejärel vastab ta komisjoni küsimustele.

Vestluse sisuks on isikliku arenguportfoolio analüüs lähtudes õppija üldpädevuste ([GRÕK §4](#)) ja 21. sajandi oskuste (kriitiline mõtlemine ja probleemide lahendamine, koostöö, suhtlemine, enesejuhtimine ning loovus ja ettevõtlikkus ning väärtushoiakud) arendamisest.

Lisa 1

Küpsuseksami hindamismudel

Kriteerium	Vastab täielikult nõuetele (7-10p)	Vastab osaliselt nõuetele (4-6p)	Esineb olulisi puudusi (0-3p)
Kogukonnapraktika	<p>Õpilane on sooritanud nõutud mahus (8t) ja vormis kogukonnapraktika, laadinud portfooliosse kogukonnapraktika tõend(id) ja laadinud G1 ja G2 kooliastme lõpus oma arenguportfooliosse töölehel analüüsi, mis sisaldab järgmisi osi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. toimunud tegevuse aeg, koht ja maht; 2. põhjendus, miks õpilane valis just selle tegevuse, kuidas oli see tegevus talle oluline; 3. selgitus, mida andis see tegevus kogukonnale/ühiskonnale; 4. näited ja põhjendus, milliseid väljakutseid see tegevus pakkus; 5. hinnang koos selgitusega, kas õppija vabatahtlikuna panustamisel on pikem mõju. <p>Õpilane on G2 lõpus oma kogukonnapraktika tulemusi mentorgrupile esitlenud.</p>	<p>Õpilane on sooritanud nõutud mahus (8t) ja vormis kogukonnapraktika ja laadinud tähtajaks üles aktsepteeritava tõendi, kuid töölehel koostatud kokkuvõttes ja analüüsis esineb puudujääke: õpilane ei ole analüüsis tuginenud kõigile nõutud sisupunktidele või ei vasta refleksioon mahunõuetele.</p> <p>Õpilane on G2 lõpus oma kogukonnapraktika tulemusi mentorgrupile esitlenud.</p>	<p>Õpilane ei ole sooritanud nõutud mahus kogukonnapraktikat või ei ole nõutud tähtajaks üles laadinud tõendit ja/või analüüsi ja/või ei ole õpilane G2 lõpus oma kogukonnapraktika tulemusi mentorgrupis tutvustanud.</p>

Töövarjutamine	Õppija on sooritanud nõutud mahus (vähemalt 6 astronoomilist tundi) kestnud töövarjutamise ja on õigeks tähtjaks laadinud oma arenguportfooliosse töövarjutamise tõendi, nõuetekohaselt täidetud töölehe ning video või helisalvestise varjutatavaga läbi viidud intervjuuga.	Õppija on sooritanud nõutud mahus (vähemalt 6 astronoomilist tundi) kestnud töövarjutamise ja on õigeks tähtjaks laadinud oma arenguportfooliosse töövarjutamise tõendi, töölehe ning video või helisalvestise varjutatavaga läbi viidud intervjuuga, aga töölehe punktidele on vastatud lühidalt või puudulikult, töövarjupäevast tehtud järeldused jäävad üldiseks ja pealiskaudseks.	Õppija ei ole sooritanud töövarjutamist või on jätnud tähtjaks esitamata täidetud töölehe ja/või tõendi töövarjutamise kohta.
Külaliskoengute analüüs	Õpilane on esitanud õigeaegselt külaliskoengute refleksioonid, need on hästi struktureeritud, õppija on toodud väiteid põhjendanud. Analüüsis on käsitletud teemasid: 1. millist loengut ja millal õppija kuulas, kes esines; 2. näited ja põhjendus, miks valis õppija just selle loengu, kuidas on see talle oluline ja tema arengut mõjutav; 3. mida sai õppija teada või mis oli tema jaoks õpetlik ja inspireeriv.	Analüüsid on tähtjaks esitanud, aga seal esineb puudujääke, nt on mõni teema käsitlemata või õppija on oma väiteid põhjendanud vaid osaliselt.	Analüüsid on tähtjaks portfooliosse laadimata või esineb neis tõsisemaid puudujääke: tekst ei vasta nõuetele, on liiga lühike või lihtsalt loengut ümber jutustav, järeldused ja isiklik mõttekäik on puudulikud.
Valikkursuste analüüs	Õpilane on iga õppeaasta lõpuks nõutud tähtjaks laadinud üles oma valikainete kokkuvõtva analüüsi, milles ta: 1. selgitab, millised moodulid ja valikained ta aasta jooksul läbis; 2. põhjendab, miks ta valis need moodulid/valikained ja kuidas on need teemad/ valdkonnad talle olulised; 3. kirjeldab, mis oli tema jaoks huvitav, tuues näiteid/ põhjendusi, kuidas valitud moodul või valikkursused aitavad või mõjutavad teda tulevase eriala valimisel.	Õpilane on iga õppeaasta lõpuks nõutud tähtjaks laadinud üles oma valikainete kokkuvõtva analüüsi, aga ei ole järginud kõiki sisupunkte või on seda teinud liiga lühidalt.	Õpilane ei ole tähtjaks valikainete kokkuvõtvat analüüsi portfooliosse laadinud või ei vasta analüüs sisu- või mahunõuetele. Õpilane ei oska analüüsida, kuidas tema valikud ta tulevikku mõjutavad.

Suuline eksam	<p>Õppija oskab oma arenguportfooliot esitleda, seostades seda üldpädevuste ja 21. sajandi oskustega. Õppija esitab veenvaid väiteid, mida toetab konkreetsete asjakohaste näidetega külalislektorite loengute analüüsist, töövarjutamise analüüsist, kogukonnapraktika kogemusest ja oma valikkursuste analüüsist. Õpilase eneseanalüüsi oskus on põhjalik ja argumenteeritud, ta oskab adekvaatselt vastata kõigile komisjoni küsimustele.</p>	<p>Õppija oskab oma arenguportfooliot esitleda, seostades seda üldpädevuste ja 21. sajandi oskustega, samas on näited ja seosed kohati liiga pealiskaudsed või seosed arusaamatud. Õpilase eneseanalüüsi oskus on hea, ta oskab vastata komisjoni küsimustele.</p>	<p>Õppija eneseanalüüs ei lähtu enesearengust, ta ei oska oma arenguportfoolio analüüsi üldpädevuste arengu ja 21. sajandi oskustega seostada. Õppija ei oska tuua näiteid, puuduvad argumendid ning õppija ei oska vastata enamikule komisjoni küsimustele.</p>
----------------------	--	--	--